

„VÝROČIA a JUBILEÁ“

Životné jubileum doc. MUDr. Milana Kuchtu, CSc.

Pri príležitosti významného životného jubilea, 70 rokov, sa odborná verejnosť s úctou obracia k osobnosti docenta MUDr. Milana Kuchtu, CSc., ktorý sa nezmazateľne zapísal do dejín slovenskej pediatrie a významne prispel k rozvoju poznania v oblasti preventívnej medicíny, kardiometabolického zdravia a aterosklerózy už od detského veku. Jeho profesionálna dráha, presahujúca štyri desaťročia, predstavuje výnimočné prepojenie klinickej praxe, pedagogickej práce, vedeckého výskumu a organizačného pôsobenia v prospech rozvoja zdravotnej starostlivosti na Slovensku.

Od začiatkov svojej lekárskej kariéry sa postupne vyprofiloval ako klinik s hlbokým porozumením detským ochoreniam, pedagóg formujúci budúce generácie lekárov a vedec, ktorý dokázal prepájať praktickú medicínu s modernými poznatkami výskumu. Od roku 1985 pôsobil na Lekárskej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kde sa významne podieľal na budovaní modernej výučby pediatrie, rozvoji vedeckej činnosti a na posilňovaní akademického prostredia. Jeho vyše 35 ročná pedagogická činnosť sa vyznačovala dôrazom na komplexný pohľad na zdravie dieťaťa, v ktorom prevencia civilizačných ochorení zohrávala kľúčovú úlohu.

Jeho výskumné aktivity sa zároveň dotýkali výživy, mikrobiómu, respiračných ochorení a porúch spánku, pričom všetky tieto oblasti dokázal prepájať s metabolickým zdravím a celkovým rizikovým profilom detskej populácie. Výsledkom boli stovky odborných publikácií, monografií a učebných textov, ktoré významne obohatili slovenskú odbornú literatúru a stali sa oporou pre klinickú prax.

Osobitné miesto v jeho vedeckom odkaze zaujíma výskum rizikových faktorov aterosklerózy v detskom a adolescentnom veku. Vo svojej práci sa systematicky venoval problematike obezity, porúch lipidového spektra, metabolických zmien a ich dlhodobého vplyvu na kardiovaskulárny systém. Svojimi publikáciami, odbornými vystúpeniami a výskumnými projektmi významne prispel k pochopeniu faktu, že aterosklerotický proces sa začína už v raných fázach života a že účinná prevencia musí byť súčasťou pediatrickej starostlivosti. Tento prístup patrilo medzi koncepcie v slovenskom medicínskom prostredí a postupne sa stal pevnou súčasťou modernej preventívnej medicíny. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo sa stal už v roku 2004 zástupcom šéfredaktora časopisu Ateroskleróza.

Významnú stopu zanechal aj v odbornom spoločenskom živote, predovšetkým prostredníctvom Slovenskej pediatrickej spoločnosti, kde dlhodobo pôsobil ako člen dozornej rady, neskôr člen výboru a v posledných obdobiach ako prezident spoločnosti. Vo funkciách sa aktívne

zasadzoval za rozvoj pediatrie, podporu mladých lekárov a zvyšovanie kvality zdravotnej starostlivosti. Pod jeho vedením sa posilňovala interdisciplinárna spolupráca medzi pediatriou, internou medicínou, kardiológiou a ďalšími odbormi, čo bolo mimoriadne dôležité práve v oblasti prevencie aterosklerózy a metabolických ochorení.

Popri vedeckej a pedagogickej práci sa výrazne angažoval aj v organizácii odborných podujatí, ktoré sa stali stabilnou platformou výmeny poznatkov, klinických skúseností a nových vedeckých trendov. Tieto aktivity významne prispeli k šíreniu moderných koncepcií v pediatrii vrátane prevencie kardiovaskulárnych ochorení a k zvyšovaniu odborného povedomia naprieč generáciami lekárov.

Za svoju celoživotnú prácu získal viaceré významné ocenenia a uznanie, ktoré reflektujú jeho odborný prínos, pedagogickú autoritu i organizačné schopnosti. Ešte významnejším svedectvom jeho odkazu však zostávajú stovky lekárov, ktorých počas svojej kariéry vchoval, a množstvo detských pacientov, ktorým pomohol zlepšiť kvalitu života a zdravotnú prognózu.

Popri vysokej pracovnej vyťaženosťi si zachoval aktívny vzťah k prírode a pohybu, ktoré vnímal ako zdroj rovnováhy a životnej energie.

Životné jubileum docenta Milana Kuchtu je výnimočnou príležitosťou vyjadriť úctu osobnosti, ktorá svojím dielom významne prispela k rozvoju pediatrie, ale aj k pochopeniu aterosklerózy ako celoživotného procesu a k etablovaniu preventívneho prístupu už v detskom veku. Jeho profesionálna dráha zostáva príkladom oddanosti medicíne, vedeckej poctivosti a trvalej snahy o ochranu zdravia budúcich generácií.

Ďakujeme aj za vyše 20 ročnú precíznu prácu pri koncipovaní a vydávaní nášho spoločného časopisu Ateroskleróza a do ďalších rokov mu prajeme pevné zdravie, osobnú spokojnosť a mnoho ďalších tvorivých aktivít v odbornej i osobnej oblasti.

Prof. MUDr. Daniel Pella, PhD.
šéfredaktor

RNDr. Darina Petrášová, PhD.
za redakčnú radu